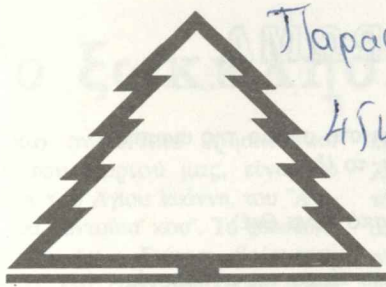

Ε. Η. Μ.

Παρασκευοπούλου 4

45444 ΓΙΑΝΝΙΝΑ

υορφιώτια νέα

Δίμηνη εφημερίδα του Συλλόγου Δικορφιωτών Ζαγορίου

ΤΕΥΧΟΣ 41 ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 1991

ΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΔΗΜ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ - ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΥ 44, 121 37 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ Τηλ. 57.38.093

ΧΑΜΠΕΡΙΑ ΑΠ' ΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ

Το θέμα αυτό οδεύει προς τη λήξη του. Η περισυλλογή των σκουπιδιών ανατέθηκε στην Ελένη Παντου για το έτος 1991, αντί του ποσού των 80.000 δρχ. ετησίως. Τίσης, με έγγραφό του προς το παρχειό Ιωαννίνων, ο πρόεδρος της κοινότητας ζητά την άδεια λειτουργίας χωματελής στη θέση "Ισό-Πλάκα", τηρώντας όλους τους όρους ασφαλείας. Εφτά με οχτώ μήνες θα τοποθετηθεί η κοινότητάς, σε διάφορα σημεία του χωριού, και την περισυλλογή των σκουπιδιών. Η δαπάνη θα ανέλθει περίπου στις 250.000 δρχ.

ΒΟΣΚΕΣ

Με απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου έγιναν αναδιαρθρώσεις των βοσκήσιμων εκτάσεων για το έτος 1991. Έτσι μετακινούνται οι κτηνοτρόφοι σε άλλες θέσεις απ' αυτές που παρέμειναν μέχρι σήμερα. Το φέτος θα βόσκουν: α) στη θέση "Γαλτενίσι-Μέγα Πλάι" οι κτηνοτρόφοι Κατσαρός Θεόδωρος, Αγγελής Σπυρίδων και Παλατσός Αναστάσιος. β) Στη θέση "Λουρκοπούτα-Αγ. Δημήτριος-Ριτσιάτα", θα βόσκει η Ελένη Παντου. γ) στη θέση Σιουρπάτα ο κτηνίας Γόγολος. δ) στη θέση "Ριζο-Ανάβια" θα βόσκουν οι Τσάγκας Χρήστος και Τσιάμης Χρήστος. ε) στη θέση "Ριζιανά" ο Λεωνίδας Κλάμης και στ) στη θέση "Αθύλακκος" οι αδελφοί Κώνστα.

Την απόφαση αυτή αναγκάστηκε να πάρει το κοινοτικό συμβούλιο, εξαιτίας των προβλημάτων που έχουν δημιουργηθεί κατά τα προηγούμενα με την είσοδο των ζώων στο χωριό. Ήταν δε το κοινοτικό συμβούλιο αποφασισμένο να οχυρώσει σ' αυτήν την απόφαση, κατά της απόφασης αυτής υπεβλήθει σταση από τους κτηνοτρόφους. Την επιτόπια εξέταση της έκτασης, που έγινε στο χωριό από τον πρόεδρο της δ/σης Γεωργίας, παρουσία του προέδρου της κοινότητας και των ενδιαφερόμενων κτηνοτρόφων, ο πρόεδρος απέρριψε τους λόγους τους οποίους ανέφεραν οι ενστάσεις τους οι κτηνοτρόφοι

και επεσήμανε τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Τόνισε δε, ότι το κοινοτικό συμβούλιο είναι αποφασισμένο να μην υποκύψει σε διαφορετικές ρυθμίσεις.

ΟΔΟΣ "21ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ"

Απίστευτο κι όμως αληθινό(!) Στις ονομασίες οδών υπήρχε ακόμα η οδός "21ης Απριλίου"! Με απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου άλλαξε ονομασία και "βαπτίστηκε" οδός "Αγ. Νικολάου". Πιστεύοντας ότι είναι τελείως άχρηστες οι ονομασίες των οδών στο χωριό - ποιός θυμάται άραγε σε ποιά οδό μένει; - και κατάλοιπα άλλων εποχών, ας πούμε και πως έχουν αυτές οι ονομασίες.

1) Οδός "Αγίου Νικολάου". Αμαξιτή οδός που διασχίζει το χωριό

2) Οδός "25ης Μαρτίου". Από οικία Β. Σορβάκου ως Κεντρική Πλατεία

3) Οδός "21ης Φεβρουαρίου". Από οικία Πουρλή μέχρι τέρμα

4) Οδός "Αγίου Ιωάννη". Από Πλατεία ως οικία Ευαγ. Παπαϊωάννου

5) Οδός "Ζαγορίου". Από οικία παπά- Σταύρου μέχρι οικία Αθ. Ριγανάτου

6) Οδός "28ης Οκτώβρη". Από οικία Χρ. Σακελλαρίου ως Μ. Λέκκου

7) Οδός "Αγίου Μηνά". Από Πλατεία μέχρι οικία Π. Δίπλα

8) Οδός "Φιλυρρών". Από Πλατεία ως οικία Β. Λέκκου

9) "Πλατεία δωρετών ευεργετών" το μεσοχώρι μας

ΕΡΓΑ

Θετική ήταν η απάντηση που στάλθηκε στην κοινότητά μας μετά το σχετικό έγγραφο του προέδρου της κοινότητας για το θέμα του δρόμου στις εισόδους του χωριού και την συλλογή των νερών της βροχής.

Έτσι, με έγγραφό της προς την δ/ση προγραμματισμού, ο προϊστάμενος της δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών, μετά από σχετική μελέτη

και επιτόπια εξέταση, γνωρίζει στην υπηρεσία την ανάγκη χρηματοδότησης του έργου με το ποσό του 1.400.000 δρχ. για τη δημιουργία τριών αγωγών, δύο στο δρόμο προς Αη-Γιάννη κι ένα έξω από την οικία Πιούρλη, επισημαίνει δε τους κινδύνους οι οποίοι υπάρχουν για τα σπίτια του χωριού. Το έργο αυτό θεωρείται απ' τα σπουδαιότερα και αναγκαία έργα, όπως επίσης και το έργο της συμπληρωματικής υδροδότησης του χωριού από τη θέση "Ντόμπρη".

Εξ άλλου, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Μαΐου αρχίζουν τα έργα τα προγραμματισμένα της κοινότητας, δηλαδή, η αποπεράτωση του δρόμου προς οικία Β. Λέκκου, και η διαμόρφωση του δρόμου προς οικία Δ. Λέκκου, και η διαμόρφωση του δρόμου στον πέρα μαχαλά, με κατάλληλη διαμόρφωση της "πέρα βρύσης". Επίσης, θα κατασκευαστούν σκαλοπάτια στο γκαλντερίμι προς οικία Γ. Παπαϊωάννου και θα καθαριστεί και συντηρηθεί το γκαλντερίμι. Σκαλάκια θα γίνουν και έξω από την οικία Πλαστήρα, στον δρόμο προς οικία Καρρά.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Έγινε στις 17 Μαρτίου η καθιερωμένη ανά δεκαετία απογραφή πληθυσμού της χώρας μας. Οι απογραφέντες κάτοικοι του χωριού ανήλθαν σε 106, κι αυτό χάρις στις ενέργειες του συλλόγου και του προέδρου της κοινότητας, αφού με τα έξοδα παράστασης του προέδρου, πληρώθηκε το πούλμαν από την Αθήνα για να έρθουν οι χωριανοί. Είναι γεγονός ότι το χωριό μας ήταν ίσως το μοναδικό στην περιοχή του Ζαγορίου με τόσο προσέλευση κόσμου, όπως γεγονός είναι ότι περιμέναμε περισσότερη προσέλευση, ειδικά των κατοίκων των Γιαννίνων. Λυπηρό το γεγονός ότι ήρθαν απ' την Αθήνα και οι χωριανοί μας απ' τα Γιάννινα δεν έκαναν τον κόπο ν' ανέβουν. Ας μην υπάρχουν λοιπόν απαιτήσεις από την κοινότητα για έργα στο χωριό, αφού οι χρηματοδοτήσεις γίνονται με βάση τον αριθμό των απογραφέντων.

Έχουμε και πληροφορίες, ότι η κοινότητα ετοιμάζει "κάτι καλό" για τους απογραφέντες στο χωριό.

Για να δούμε!.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

● Άρχισαν οι διαπραγματεύσεις για την παραχώρηση στο συνεταρισμό Καρυών του παραχωρηθέντος λήμματος Ξυλείας για το 1991.

● Μέ γοργό ρυθμό προχωρούν οι εργασίες μεταφοράς του κοινοτικού γραφείου. Την εβδομάδα αυτή τελειώνουν τα βερνικώματα των πατωμάτων κι αμέσως μεταφέρονται τα γραφεία της κοινότητας.

● Τοποθετήθηκαν οι νέες λάμπες στην κοινότητά μας. Εκτός από τον εντυπωσιακό φωτισμό που υπάρχει πλέον, υπολογίζεται ότι το κόστος δαπάνης του κοινοτικού φωτισμού θα μειωθεί κατά 50%.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

● Ορίστηκε ως εκπρόσωπος της κοινότητας στην ΤΕΔΚ η Αικατερίνη Ζαρίδη.

● Τριμελής επιτροπή, αποτελούμενη από τον πρόεδρο της κοινότητας, τον αγροφύλακα και τον αντιπρόεδρο της κοινότητας, ορίζεται για την εξακρίβωση στοιχείων για την λήψη εξισωτικής αποζημίωσης των κτηνοτρόφων, για το έτος 1990.

● Αναπροσαρμόζεται το πάγιο τέλος ύδρευσης για το 1991 σε 2.000 για κάθε παροχή ετήσιως και καθορίζεται η τιμή του νερού για τον μήνα Ιούλιο και Αύγουστο σε 50 δρχ/m³ για δε τους υπόλοιπους μήνες σε 1 δρχ/m³.

● Ομόφωνα ψηφίστηκε ο κοινοτικός προϋπολογισμός της κοινότητας για το 1991.

● Η κοινότητά μας, με απόφαση που πάρθηκε, δέχεται την ένταξη της στον ΚΑΝ 797/85 ΕΟΚ, με συμμετοχή της κοινότητας κατά 10% για χρηματοδότηση έργων βελτίωσης βοσκότοπων. Η κοινότητα θα προχωρήσει σε σχετική μελέτη σε συνεργασία με γεωπόνο, για τη βελτίωση των βοσκότοπων.

Γυμνοί και πένητες... αιωνίως;

Πολλά προβλήματα συσσωρεύονται στον τόπο μας. Το ένα πάνω στο άλλο. Κι ο όγκος είναι μέγας.

Προβλήματα οικονομικά, εκπαιδευτικά, οργανωτικά, με κύριο και σπουδαιότερο όλων την προσαρμογή μας στην ΕΟΚ. Και τη φυσιολογική και χωρίς χρονοτριβή και καθυστερήσεις ένταξή μας σ' αυτή.

Κι οι Έλληνες τι κάνουμε; Πως εργαζόμαστε για τη λύση τους; Ποιά η ατομική συμμετοχή μας σ' αυτά; Ποιά η προσπάθειά μας και η... προσφορά όλων μας, πολιτών και πολιτικών; Να μερικά ερωτήματα, που ταλανίζουν τον τόπο μας, αλλά δεν ξέρω αν και... πόσο απασχολούν και... στεναχωρούν τον καθένα μας και ταράσσουν το μακάριο ευδαιμονισμό μας...

*** **

Ας αρχίσουμε από την εισδοχή μας στην ΕΟΚ. Όλοι πλέον ομολογούμε, χωρίς ντροπή και χωρίς να κοκκινίζουμε, ότι είμαστε οι παρίες, οι έσχατοι, οι τελευταίοι!!

Καταδεχόμαστε να έχουμε το θλιβερό αυτό πρωτείο (όπως και τόσα άλλα...).

Η Ευρώπη γίνεται ένα. Οι άνθρωποι της ενώνονται, συνεργάζονται, προβληματίζονται, οργανώνονται, προσδεύουν, εκβιομηχανίζονται, ευημερούν...

Κι εμείς; Εμείς παραμένουμε στην ανατολίτικη και βαλκάνια νοστορπία και σκέψη μας. Στηρίζομαστε στο δῆθεν "δαίμονιό" μας και την καταποσίωση μας! Είμαστε οι "έξυπνοι" οι τσαρλατάνοι, κομπιναδόροι, οι "πετυχημένοι" και οι "αετονύχιδες"... Οι άλλοι... (οι Κουτόφραγκοι) ας δουλεύουν για μας. Κι εμείς ας απολαμβάνουμε των αγαθών τους...).

Αυτή είναι η σκληρή αλήθεια δυστυχώς. Και η αλήθεια πρέπει να λέγεται στο όλους μας, ίσως και μας ωφελήσει. Γιατί "όταν η αλήθεια κλείνει τα μάτια της, η καταστροφή ανοίγει τα δικά της".

Γυμνοί επομένως και πένητες (κατά κυριολεξία...) πως θα γίνουμε ένα μ' αυτούς τους λαούς; Πως θα συμβιώσουμε; Πως θα αντέξουμε; Πως θα ορθοποδήσουμε; Πως θα αντισταθούμε στην αφομοίωση και στην πνευματική υποδούλωση;

Είναι μεγάλα ερωτήματα που δυστυχώς (από,τι βλέπω) δέν απησχόλησαν, δεν ενόχλησαν και δεν συγκίνησαν το μέσο Έλληνα...ακόμη. Αραγε βαδίζουμε, ξυπόλυτοι στ' αργάδια... άδοντες και χαίροντες.

*** **

Και θα περίμενε κανείς (ύστερα απ' αυτή την υστέρηση και... την καθυστέρηση, την οπισθοδρόμηση και την τελμάτωση...) να έχουμε μία εκπαίδευση, που θα μας προετοίμαζε και θα μας βοηθούσε, θα μας βελτιώνει και θα μας ολοκλήρωνε, ώστε να εξομοιωθούμε με τους εταίρους μας της πολύγλωσσης και πολυεθνικής... Ευρώπης.

Αλλά' εις μάτην... Το εκπαιδευτικό

μας σύστημα (όλων των βαθμίδων) φυτοζωεί και... φυλλορροεί, ασθενεί και θνησιμαχεί!

Υποδομή Ευρωπαϊκή δεν υπάρχει. Οργάνωση, σύστημα και μέθοδος απουσιάζουν παντελώς. Κτιριακή υποδομή και αναλυτικά προγράμματα βρίσκονται μόνο στα χαρτιά. Και το χειρότερο. Η προετοιμασία, η εκπαίδευση, η μετεκπαίδευση των αναγκασιούτων εκπαιδευτικών δεν γίνεται όπως πρέπει. Ανεχόμαστε όλοι μας σήμερα, πολίτες και πολιτικοί αυτού του τόπου, να "απουδάζουν" τα παιδιά μας την Παιδαγωγική και την Διδακτική, τη Φυσική Αγωγή και άλλες "επιστήμες" στη Νότια Γιουγκοσλαβία που είναι ο αποδιοπομπαίος τράγος της Ευρώπης (για την καθυστέρηση και την ανοργανωσιά της). Και να έρχονται ύστερα «πλήρεις γνώσεων και διδακτικών μεθόδων...» άγλασσοι και απροετοίμαστοι, τα δυστυχή παιδιά μας.

Και φοβόμαστε, με τη δημοκρατικοποίηση, της Αλβανίας, μήπως οι νέοι μας σπεύσουν ετοιγόντως και ολοταχώς να «μορφωθούν» και να «απουδάσουν» στα εκεί Πανεπιστήμια των Τιράνων και του Ελμπασάν... Και τότε... ζήτω που καίκαμε...

Δηλαδή η παιδεία, που θα μπορούσε να εγείρει από το λήθαργο και τη ραστώνη, την αδιαφορία και την καλοπέραση τους Νεοέλληνες και τα παιδιά μας δεν λειτουργεί και δεν αποδίδει.

Κι ας κόπτονται οι πολιτικοί μας, κι ας κλαίουν θορυβωδώς και γοερώς για την αναβάθμισή της. Υποκρίνονται μεγαλοπρεπώς.

Επομένως πως ο λαός μας θα συμμετάσχει σ' αυτή την προσπάθεια, που λέγεται ενωμένη Ευρώπη; Με τι εφόδια και ποιά προετοιμασία;

*** **

Αλλά και η δημόσια Διοίκηση βοηθά προς την κατεύθυνση; Όργανο των εκάστοτε κρατούντων και Λεγναία Υδρα του τόπου, την ονόμασαν.

Η οικονομία μας επίσης οργανώνεται συστηματικά, με άμεσο στόχο των εξευρωπαϊσμού μας, την ενδυνάμωση, την εξύψωση και την προώθηση του μέσου Έλληνα;

Γιατί, κακά τα ψέματα, χωρίς οικονομική υποδομή και η παιδεία του λαού μας γίνεται ανέφικτη και οι σχέσεις μας με τους άλλους λαούς υποβαθμίζονται και ολισθαίνουν... και η πρόοδος του τόπου μας γενικά θα καθυστερεί.

Αν δεν γίνουν όλα τα παραπάνω (και σε γρήγορο ρυθμό, γιατί οι άλλοι δεν θα μας περιμένουν...) ο Νεοέλληνας θα ζει στον ατομισμό του και στον εγωισμό του, στην «καλοπέραση» και στην ψεύτικη ευημερία και ευζωνία του... κι ας καίγεται ο κόσμος.

Κι όλοι μας (αλίμονο...) γυμνοί και πένητες (επαναλαμβανόμενα) θα οδεύουμε στη μεγάλη DISCO «ELLAS» σε άγνωστο δρόμο και άγνωστο (φοβόμαστε...) τέρμα...

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΕΚΚΟΣ
21 - 3 - 91

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Όταν πιά είχες ζυγώσει στο σημείο της σιωπής κι ήταν το παν για μένα, το ίδιο (και τα καλά δεχόμενα και τα κακά δεχόμενα από Σένα Θεέ)

Όταν πιά είχες φτάσει στο τέρμα της ανηφοριάς ψηλά στην ύστατη καμπή του πόνου ψηλά στην ύστατη στροφή της πίκρας απάνω στη στερενή κορφή της μοναξιάς.

Όταν δεν είχα πιά ούτε δάκρυ γιά να χύσω μήτε γιά λύπη μήτε γιά χαρά και είχε στερέψει της θλίψης η πηγή κι είχε κλείσει της χαράς η θύρα και είχε γίνει πέτρινη η καρδιά

Όταν πιά ζύγανε το θεϊκό απομνημόνεο στην καρδιά του χειμώνα.....

Όταν δεν είχα πιά τι να προσμένω στην επίσημη στιγμή της ερημιάς στην πλέον βέβαιη και τέλεια δυστυχία. Εκεί που πιά η Ζωή και ο Θάνατος αγνάντια αντικρίζονται ψυχρά τόξα κι αδιάφορα, όμως με βαθιά κατανόηση, φιλικά από το γυμνασμένο μάτι της γυμνασμένης ψυχής.

Τότε Εσύ φάνηκες ξάφνου από μακριά.

Η Ζωή και ο Θάνατος αγνάντια Κι ήσαν Εσύ η Ζωή που ερχόσουν και ήμουν νεκρή Εγώ.

Δεν είχαμε την τύχη παρά μία τυφλή πράξη δίχως νου καθώς δίδασκε η τριμμένη πείρα της ανθρώπινης Σοφίας

Είχα πέσει έξω στα δεφτέρια μου.....

Δεν φανταζόμουν Πατέρα πως τούτη την Πρωτομαγιά δεν θαρχόσουν να μου φέρεις λουλούδια στο προσκέφαλό μου καθώς με είχες μάθει από παιδί..... Εγώ φέτος, Εσύ γιατί καθώς έλεγες: "Αμ... δεν πέθανα γιά να μου φέρετε λουλούδια!!!"

Στα φέρνω μόνο γιατί ο Μάης είναι ο Μήνας σου ο Αϊ Πάννης, το μικρότερο αγέρι στο Μέγα πλάι οι πεταλούδες, οι αγριοπετανοί στη Λεπτοκαριά.

Ο Μήνας μας στο Διορκό μας Όχι πως πέθανες γιά μένα.

Τζάντα-

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

- Σε μνήμη Στέφανου Μητσόπουλου, η οικογένειά του πρόσφερε στην εφημερίδα μας 5.000 δρχ.
- Ο Λάzaros Ριγανάτος σε μνήμη των γονέων του Ερασμίας και Βασίλη, πρόσφερε στην εφημερίδα μας 5.000 δρχ.
- Η Ελένη Σιώμου σε μνήμη του πατέρα της Αλέκου πρόσφερε στην εφημερίδα μας 5.000 δρχ.

Το ξωκκλήσι του Αη - Γιάννη και η ιστορία του

Το πιο σημαντικό θρησκευτικό ημείο του χωριού μας, είναι το ξωκλήσι του Αγίου Ιωάννη, υπάρχουν ερείπια από βυζαντινό φρούριο. Εκτός όμως από την αναφορά στο ξωκλήσι του Λαμπριδίου, η ύπαρξή του φαίνεται ξεκάθαρα και αδιάφυστα από τους ίδιους τους χωριανούς της εποχής εκείνης, που με τις ανταποκρίσεις τους που έστελναν από το χωριό στις διάφορες εφημερίδες της εποχής, μας πληροφορούν πολλά από τα τεκταινόμενα στο χωριό μας τότε. Και εκτός από την προϋπαρξή του παρεκκλησίου, μας πληροφορούν και την εξέλιξή του. Έτσι, στην εφημερίδα "Φωνή της Ηπείρου", και στο τεύχος της 18/3/1984, διαβάζουμε: "Ο Κων. Μαλάμης δασάτης του οποίου ιδρύθηκε ο ναός του Αγίου Ιωάννη, ο οποίος βάρησαν το υπό του σεισμού πεσόν παρεκκλήσιον του Αγίου Ιωάννη κείμενον επί απορρώγους λόφου δεσπόζοντος του Ζαγορίου...". Επίσης, στην ίδια εφημερίδα, στο τεύχος της 1/1/1899: "...Εν Ζωνδίηα του Ζαγορίου ανακαινίσθη το υπό του σεισμού πεσόν παρεκκλήσιον του Αγίου Ιωάννου επί του λόφου του δεσπόζοντος του Ζαγορίου...".

Βλέπουμε λοιπόν μια τελείως διαφορετική άποψη από την παράδοση. Παράδοση που δεν αναφέρεται καν εκείνη την εποχή. Το πως δημιουργήθηκε αυτή η παράδοση, είναι άγνωστο. Ίσως να ανάγεται στη ίδρυση του πρώτου παρεκκλησιού. Ίσως όμως, το πιο πιθανό, να έγινε σύγχυση με την παραδοχή για το κτίσιμο του μοναστηριού της Στοιπάνας, που όπως θα πούμε μια άλλη φορά, υπάρχει η ίδια παράδοση. Ότι η εικόνα δηλαδή της Παναγίας έφυγε και πήγε στην τοποθεσία όπου χτίστηκε τελικά η μονή.

Έξ' άλλου, να μην ξεχνάμε, ότι η ιστορία με την εύρεση της εικόνας κάποιου αγίου σε κάποιο τόπο και το χτίσιμο εκκλησίας εκεί, υπάρχει, και σε άλλα μέρη της Ελλάδας.

Όπως είδαμε και στις εφημερίδες της εποχής, το ξωκλήσι έπεσε από το σεισμό. Πράγματι, την εποχή εκείνη, αρχές του 1879, έγινε ένας μεγάλος σεισμός, με επίκεντρο την περιοχή ανάμεσα στο Κουκούλι και το Τσπελόβο. Έγιναν πολλές καταστροφές, κομμάτια γης εξαφανίστηκαν και στίβια έπεσαν. Κι εδώ έχουμε μια περιγραφή για το σεισμό αυτό, από μια άλλη παλιά εφημερίδα, την εφημερίδα της Κωνσταντινουπόλεως "Βυζαντίς", η οποία στο φύλλο της της 30/1/1879, γράφει:

"Ηπειρος - Ιωάννινα - 18 Ιανουαρίου 1879
Προ τινών ημερών συμβάντος εν νυκτί σεισμού Ζαγορίου έπαθον πολλά οικοδομαί οι άνθρωποι κατελήφθησαν υπό μεγάλου τρόμου αναγκασθέντες ίνα διανυκτερεύσιν εις το ύπαιθρον. Συνεπεία δε του σεισμού τούτου εις τινά μέρη εγένοντο καταβυθίσεις γης και μετατοπίσεις αγρών λίαν περίεργαι, αλλάχθη δε ηνείχθησαν χάσματα, ιδίως δε εις Κουκούλιον, όπου μεγάλη τις άμπελος εγένετο άφαντος, δύναι δε άλλα παρεσύρθησαν και άλλη μετατοπίσθη εις ου μικρόν απόστασιν μετά των εν αυτή οπωροφόρων δέντρων, πλησίον δε κατέπεσεν η γη επί ευρείας εκτάσεως. Εν Καπεσοβώ συνέβησαν αι αυταί καταβυθίσεις πλησιέστατα των οικιών του χωριού και λέγεται μάλιστα ότι ανέβηκε και ύδωρ ικανόν εις μέρους εις πρότερον δεν υπήρχε... και εν Τσπελόβω, όπου πλησίον του χωριού ηνεύχθη μέγα χάσμα, μεγάλως καταρροβίσαν και καταρροβίζων εισέτι τους περί αυτό."

Ανακεφαλαιώνοντας λοιπόν για την ιστορία του παρεκκλησιού του Αγίου Ιωάννη, έχουμε να πούμε ότι το παρεκκλήσι ήταν χτισμένο στην περιοχή εκείνη από παλιά, σε άλλη θέση από την σημερινή, λίγα μέτρα πιο πέρα όπου σώζονται ακόμα τα ερείπιά του, άγνωστο χτισμένο τότε και από ποιον. Έπεσε ολόκληρο από τον μεγάλο σεισμό στις αρχές του 1879. Ο Κωνσταντίνος

Μαλάμης που βρισκόταν στην Ρουμάνια ξηνημεμένος από τα τέλη της δεκαετίας του 1880, έσπευσε, όπως μας πληροφορεί άγνωστος χωριανός μέσα από τις σπίλες της εφημερίδας "Φωνή της Ηπείρου", 300 εικοσάρραγα σε δόσεις, για την ει νένυ κατασκευή του παρεκκλησίου, στην σημερινή τοποθεσία και με τη σημερινή μορφή. Δυστυχώς όμως, όπως λέγεται, η ανακατασκευή αυτή είχε κι ένα μεγάλο κακό. Για το χτίσιμο της εκκλησίας χρησιμοποιήθηκαν οι πέτρες από τα ερείπια του βυζαντινού φρουρίου και σήμερα δεν ξέρουμε που ακριβώς ήταν η θέση του. Η πρώτη δόση από τα εικοσάρραγα του Μαλάμη πρέπει να στάλθηκε και να άρχισαν οι εργασίες ανοικοδόμησής του παρεκκλησιού στα 1894 στις αρχές του και ολοκληρώθηκαν οι εργασίες στο 1898. Πάνω από την είσοδο της εκκλησίας υπάρχει και μια επιγραφή φτιαγμένη από τον Χιονοδάτη αγιογράφο Αναστάση Βούδη, που ήταν και γαμπρός στην Μανασσή, επιγραφή όμως που με τον καιρό έχει ξεθαφεί και έχουν οβηστει πολλά γράμματα.

Στα μέσα του αιώνα μας χτίστηκε και η στέγη που υπάρχει έξω απ' το ξωκλήσι, με έρανο των χωριανών. Ακολουθεί η κατάσταση με τα ονόματα και τα χρήματα που έδωσαν οι χωριανοί, όπως την αντιγράφουμε από το χειρόγραφο του παπα-Σταύρου.

ΕΡΑΝΟΣ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΝ ΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΕΙΣ ΑΓΙΟΝ ΙΩΑΝΝΗΝ

Ονοματεπώνυμο	Ποσό
Αλέξανδρος Ευθυμιάδης	100.000
Αλέξανδρος Σακελλαρίου	100.000
Παύλος Σακελλαρίου	50.000
Ιωάννης Κοντογιάννης	50.000
Βασίλ. Κοντογιάννης (Ιατρός)	50.000
Φύλιππος Σακελλαρίου	50.000
Βασίλειος Κοντογιάννης	50.000
Ευλαμπία Καβούρη	50.000
Ιωάννης Οικονόμου	15.000
Αδελφοί Μπατιδάρα	50.000
Νικόλαος Οικονόμου	15.000
Αημίτριος Καρατζάς	50.000
Απόστολος Ριγανάτος	20.000
Θεοφάνης Τσούμης	10.000
Μιχαήλ Καποτάσιουλος	ΟΧΙ
Γρηγόριος Σακελλαρίου	10.000
Κωνσταντίνος Ματσόπουλος	50.000
Γρηγόριος Λέων	20.000
Ανδρόνικη Περιστέρη	20.000
Ιωάννης Μπαλιτάς	ΟΧΙ
Αδελφοί Κων. Τσιούλα	40.000
Γρηγόριος Δίπλας	20.000
Σταύρος Δίπλας	20.000
Χριστόδουλος Σιώμος	20.000
Λάζαρος Στεργιάδης	10.000
Κωνσταντίνος Βερέτης	20.000
Λάζαρος Ραγιάς	ΟΧΙ
Βασίλειος Καραός	50.000
Κωνσταντίνος Καραός	50.000
Ιωάννης Μητσόπουλος	15.000
Κωνσταντίνος Ριγανάτος	ΟΧΙ
Ευάγγελος Μητσόπουλος	ΟΧΙ
Νικόλαος Δημητριάδης	50.000
Κωνστ. Κοντογιάννης	20.000
Ηρακλής Χρήστου	30.000
Ιωάννης Λέων	20.000

Σύνολο 1.125.000
Συνέχεια στη σελ. 4

Το ξωκκλήσι του Αη-Γιάννη και η ιστορία του

Συνέχεια από σελ. 3

Στα τέλη της δεκαετίας του 1960, μια νέα καταστροφή περίμενε τον Αη-Γιάννη όχι βέβαια και σαν την πρώτη. Με τους μεγάλους σεισμούς που έγιναν τότε, έπεσε το μεγαλοπρεπές και καμπαναριό του ξωκκλησιού. Αργότερα τοποθετήθηκε καινούργιο, που βέβαια δεν έχει καμιά σχέση με το παλιό που υπήρχε πρώτα. Αλλά και μόνο ήταν μια λύση ανάγκης. Μετά από λίγα χρόνια, στις αρχές της δεκαετίας 1970, άρπαξε φωτιά το χαγιάτι στη νότια άκρη του παρεκκλησιού και κινδύνεψε πάλι ο Αη-Γιάννης. Ευτυχώς όμως η κεραυνοβόλα αντίδραση των χωριανών, που με όλα τα μέσα που που διέθεταν τότε, με φωτιά και κουβάδες με νερό, ανέβηκαν στο βουνό, δεν πήγαινε αυτοκίνητο ακόμα, και κατάφεραν να σβήσουν τη φωτιά πριν προλάβει αυτή να επεκταθεί. Δρόμος όπως είπαμε δεν υπήρχε εκείνη την εποχή. Δρόος κατασκευάστηκε αργότερα, στα μέσα της δεκαετίας του 1970, με λεφτά που άφησε ειδικά γι αυτό το σκοπό ο αείμνηστος χωριανός μας Ιωάννης Σακελλαρίου. Ο δρόμος αυτός σταματούσε λίγο πριν τον Αη-Γιάννη και συνέχιζε για Γιάννινα. Από κείνο το σημείο μέχρι το ξωκκλήσι, ανοίχτηκε δρόμος αργότερα από δωρεά που έκανε για αυτό το σκοπό η σεβαστή χωριανή μας Ρίνα Κοντογιάννη.

Κι ας έρθουμε τώρα και λίγο στο τελετουργικό μέρος.

Το ξωκκλήσι που είναι αφιερωμένο στην εύρεση της κεφαλής του Ιωάννη του Προδρόμου γινότανε στις 25 Μάη και 29 Αυγούστου, οπότε γίνεται και το πανηγύρι του χωριού. Παλιότερα το πανηγύρι γινόταν στις 25 Μάη, αλλά αργότερα μεταφέρθηκε στις 29 Αυγούστου. Η γιορτή του Αη-Γιάννη ήταν και είναι το μεγαλύτερο θρησκευτικό γεγονός της κοινότητας και γιορτάζεται με επισημότητα και μεγαλοπρέπεια. Δυστυχώς όμως τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια φθορά σ' αυτόν τον τομέα του θρησκευτικού συναίσθηματος! Από το βράδι της παραμονής της γιορτής του Αη-Γιάννη αρχίζει η γιορτή. Ο κόσμος ανεβαίνει στο παρεκκλήσι και παρακολουθεί την αγρυπνία που γίνεται. Μέχρι πριν λίγα χρόνια οι γυναίκες καθόνταν όλο το βράδι στην εορσία και ξημέρωναν. Τώρα πάει κι αυτό. Το άλλο πρωί γίνεται η λειτουργία και όλο το χωριό ανεβαίνει στο ξωκκλήσι, και πολλοί προσκυνητές συρρέουν από τα διπλανά χωριά. "Χτυπάνε" την εικόνα και όποιος δώσει το περισσότερο λάδι την παίρνει. Παλιότερα όλη αυτή η διαδικασία είχε περισσότερη μεγαλοπρέπεια και γραφικότητα. Οι χωριανοί ανέβαιναν στο ξωκκλήσι καβάλα στα άλογα που είχαν καινούργιες σέλλες και κόκκινες φλοκάτες. Μαζί με το πλήθος των πιστών από τα άλλα χωριά, ερχόταν και διάφοροι έμποροι και μικροπωλητές από τα Γιάννινα και τα άλλα χωριά και

γινόταν ένα είδος παζαριού. Στις μνήμες όλων έχει μείνει ο χωριανός μας Γιάννης Κολτσίδης, με τον χαλβά φορτωμένον στο ζώο του. Μετά το τέλος της λειτουργίας, σπηνόταν έξω από το παρεκκλήσι το γλέντι. Οι οργανοπαίχτες ανέβαιναν και αυτοί στο εορτήρα και κάτω από τους ήχους των οργάνων γλέντούσε ο κόσμος.

Και σιγά σιγά έπερναν τον δρόμο του γυρισμού προς το χωριό, με επικεφαλής την εικόνα του Αη-Γιάννη που την κρατούσε αυτός που την χτύπησε, πιο πίσω ερχόταν τα όργανα παίζοντας και ακολουθούσε ο κόσμος χορεύοντας και τραγουδώντας. Φτάνοντας στο χωριό άρχιζαν οι επισκέψεις από σπίτι σε σπίτι με την συνοδεία πάντοτε των οργάνων.

Πέρα απ' όλα αυτά όμως, ο Αη-Γιάννης θεωρείται και θαυματουργός από τους χωριανούς. Έχει επίσης, όπως είπαμε και την ονομασία "Αη-Γιάννης ο κοντούτσ'κος", γιατί πολλοί χωριανοί ισχυρίζονται ότι τον έχουν δει και είναι κοντός. Εκτός από τις εμφανίσεις του όμως ο Αη-Γιάννης έχει κάνει και πολλά θαύματα. Ένα απ' αυτά, έγινε, όπως λέει και η παράδοση, στην περίοδο των Ελληνοτουρκικών πολέμων. Οι Τούρκοι καβάλα στ' άλογά τους, ανέβαιναν στο χωριό από την "κεδρίτσα". Όμως με την επέμβαση του Αη-Γιάννη, τ' άλογα γονάτισαν στην "κεδρίτσα". Έτσι αναγκάστηκαν οι Τούρκοι να γυρίσουν πίσω και να γλυτώσει το χωριό.

Αυτή με λίγα λόγια είναι η ιστορία του παρεκκλησιού του Αη-Γιάννη. Πολλά όμως μένουν τα σκοτεινά σημεία, με πρώτο και κυριώτερο το πότε κι από ποιόν χτίστηκε το ξωκκλήσι για πρώτη φορά. Επίσης, θα χρειαζόταν οπωσδήποτε μια έρευνα από την εφορεία αρχαιοτήτων, για τα πολλά πήλινα κομμάτια από αγγεία και κεραμίδια που βρίσκονται μπροστά από το ξωκκλήσι, και που ανάγονται στην υστερορωμαϊκή περίοδο. Έχουν καμιά σχέση με το βυζαντινό φρούριο που υπήρχε στην περιοχή, ή υπήρχε κάποιος οικισμός; Άγνωστο προς το παρόν.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

- Κόρη απέκτησαν ο Σπύρος και η Αφροδίτη Μητροπούλου. Και νυφούλα!

- Το πτυχίο της από τη Γυμναστική Ακαδημία Θεσ/νίκης πήρε η Πίτσα Λέκκου. Πολλά συγχαρητήρια και καλή σταδιοδρομία από μας.

Τ.Π.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο, ευχαριστούν όλους όσους ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα για την απογραφή που έγινε στις 17 Μαρτίου, συμβάλλοντας και συμπαραστεκόμενοι έτσι στο δύσκολο έργο που έχουν αναλάβει.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΣΤΗΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

10.000 δρχ.

Αφοι Τσούγια

2.000 δρχ.

Μπαζιάρας Κων/νος
Καρράς Πολύβιος

1.000 δρχ.

Λέκκος Χρ. Παναγιώτης
Κοντογιάννης Κώστας
Ιερέας Λάζος Ιωάννης
Πούρλης Αλέκος
Λέκκου Ντίνα
Οικονόμου Μάνθος
Σακελλαρίου Πόπη
Καπελλέρη Σταυρούλα

500 δρχ.

Κωστάκης Αποστόλης
Χειμαριού ΦωτεινήΔημήτριος
Παπαγιαννόπουλος

ΕΝΔΕΞΕΤΕ

ΤΗΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ

ΣΤΑΘΕΙΤΕ

ΠΡΑΓΜΑΤΟΣ ΤΗΣ